

no, da dne 17. maja ob rani zori v bližnjem gozdu ni bilo videti listka na drevju. Gozd je bil poprej tako lepo zelen, a sedaj je, kakor bi bilo vse pogoreto in suho. Učinek naših težkih granat! Neumna laška glava je našla udreti v našo slovensko zemljo, a vsi poskusi so bili brez uspeha. Italijanski listi so že poročali, da plapolajo njihove zastave nad slovensko Ljubljano. Ali tega ne bo nikoli, dokler slovenska kri živi. Vse za dom in za cesarja in za našo avstrijsko in slovensko domovino!

Slovenski fantje pošiljamo iskrene pozdrave! — Jožef Piličič, Lukavci na Murškem polju; Evgen Bakša, Ignac Marianovič, Stefan Zmegač.

Rusko bojišče.

Položaj neizpremenjen. Laški listi pišejo, da se bo ruska ofenziva začela tekem mesca maja. Mogoče, da je to samo pobožna laška želja. Pravijo, da bo zopet prišel za poveljnika veliki knez Nikolaj Nikolajevič.

Kako se mi je godilo v ruskem ujetništvu?

Ivan Rebov, sin našega somišljenika v Čretu pri Teharjih, ki je kot ujetnik-invalid došel iz Rusije, piše svojemu očetu iz Litomerice na Češkem:

Ljubi oče! Danes sem prejel, hvala Bogu, kar tri dopisnice in sicer od Vas, od Jožeka in od Stefeka. Vse so me prav razveselile; sem že prav težko čakal odgovora. Sedaj vam pa opišem svoje življenje v Rusiji:

Najprej sem bil poldrugi mesec v Aziji, v barakah, izven mesta Skobiljev. Imeli smo grozno slab kruh, malo pečen; bil je kot blato. Na tem kruhu sem zbolel. Dobil sem tifus. V bolnišnici sem ležal od Sv. Jožefa do Sv. Rešnjega Telesa. Na tej bolezniji je na stotine umrlo. Ko sem ozdravil, sem šel nazaj v barako. Konec mesca julija so nas pa dali v Evropo na kmete delat. Kmetom so nas dali na 3 mesece ali še več, kakor se jim je pač kateri kmetom do padel. Plačali so štiri rublje na mesec. Bili smo komaj dva mesca, pa so dobili kmetje od policije poklic, da nas morajo vse nazaj poslati. Kmetje bi nas bili še radi imeli, ker se niso bili z delom gotovi, a so nas morali naenkrat poslati nazaj. Kateri je imel slabe in raztrgane čevlje, je dobil ponošene škornje in hlače. In sedaj so nas zopet po 500 mož peljali vedno dalje, tako da smo se vozili 8 dni. Prišli smo že skoro do nemško-ruske fronte, to je bilo mesca novembra. Mi nismo vedeli, kam nas peljejo in tako pa smo prišli v mesto Jurjevo. Nastanili so nas v novi gimnaziji. Tukaj smo bili do zadnjega novembra. Od tod so nas pa tirali zopet dalje. Morali smo iti okope kopat. Vsi smo se prestrašili, ko smo slišali, kaj da hočejo z nami. Vsi smo rekli: tega ne smemo delati, to je proti domovini, proti Avstriji. Rusi pa so nas tirali iz mesta proč, v 8 km od mesta oddaljeno barako. Tam smo bili šest dni. Sesto noč je pa baraka zgorela. 36 mož je čisto zgorelo, 47 mož je bilo opečenih. Jaz sem bil v roke in pleča ter v glavo opečen. Tako sem malo popisal svoje doživljanje v ujetništvu. Vas pozdravim in vse domače ter ostanem Vaš sin Ivan. Z Bogom!

Francosko bojišče.

Pri Verdunu (zapadna stran) so Nemci na južnem in jugozapadnem pobočju „Mrtvega moza“ porinili svojo črto naprej ter zajeli 31 častnikov, 1315 mož, 21 strojnih pušk in 13 topov. Na izhodni strani Verduna so Francozi vzeli Nemcem južno od Haudromonta ležeči kamnolom.

Slovenske žrtve za domovino.

— Anton Germadnik, 2. stotinja, pešpolk štev. 87, je umrl dne 29. oktobra 1915 v Gorjanskem na Primorskem vsled rane v glavi in je ondi na vojaškem pokopališču pokopan. Ker naslova vprašalca nimam pri sebi, mu ne morem direktno odgovoriti. — Krajnc, vojni kurat.

— Matija Kores. Pred 14 dnevi je došlo žalostno poročilo, da je v bolnišnici v Gorjanskem pri Gorici, umrl občesposlovan Matija Kores, p. d. Rebrški, doma iz rogaške okolice. Bil je čez 20 let dober cerkveni pevec. Ranjen je bil v začetku mesca prosinca v levo nogo, katero so mu morali pri členu odrezati. A upanje je imel še zmiraj, da se vrne domov. Pa dnevi njegovega življenja so mu potekali že dne 11. svečana t. l. Bil je zvesti član Marijine družbe, katere svetinjo je s ponosom nosil na prsih. Umrl je kot slovenski junak za domovino. Za to pa: Slava Ti! Bogu in cesarji bil si zvest, si v družbi bil Marije, naj tamkaj Ti rajsko solnce sijaj!

— Janez Lepej. Makole pri Slov. Bistrici: Hud udarec je zadel spoštovano Lepejevo hišo. Sin Janez je padel zadet od sovražne krogle na južnem

bojišču dne 20. novembra 1915. Domovina je izgubila neustrašenega junaka, stariši pa pridnega in poštenega sina. Tudi dva njegova brata, Franc in Jakob, se krepko bojujeta za domovino. Rajni Janez je bil ud Marijine družbe. Počivaj mirno in raduj se v nebeškem rajju, kjer prejmeš plačilo za svoje vrlo junastvo!

— Franc Simonič. Zavr h pri Sv. Rupertu v Slov. gor.: Na Velikonočni torek, dne 18. aprila 1916, smo prejeli nepričakovano, pretresljivo in prežalostno novico, da je padel dne 26. novembra i. l. v boju pri Gorici Franc Simonič, star 32 let. Domov je pisal zelo ljubeznjiva pisma ter vedno pristavil: Molite za me, ker težko, če se še kedaj vidno. In res je uganil svojo usodo. Dragi Franček, počivaj sladko v daljni goriški zemljici!

— Franc Sprajc. Od Sv. Jerneja pri Ločah se poroča: Z Doberdobske planote je prišla prežalostna vest, da je padel dne 22. julija 1915 junaške smrti, zadet od sovražne krogle, priden mladenič desetnik Franc Sprajc. Star je bil šele 23 let. Tudi v Galiciji se je bojeval hrabro pet mesecev. Zvesto je izpolnjeval svoje dolžnosti ter padel za dom in cesarja. Božja volja je bila, da se ne vidimo več tukaj, na svidenje nad zvezdami! Odpodij se v Bogu in prosí pri njem za svoje, zlasti za očeta-vojaka, da srečno prestopi vse nevarnosti. V miru počivaj, ljubi naš Franček!

— Miško Urek. Umrl je v deželni bolnici v Gradcu nadebudni 19letni mladenič Miško Urek iz Kapel pri Brežicah. Pri zvestem službovanju za lepo našo domovino si je nakopal neizprosno bolezen, katera mu je pretrgala nit upalnega življenja. Vzgojen v strogem katoliškem duhu, je bil vzor mladeniča. Naj mu bo zemljica lahka!

Trsni kapar.

(Coccus vitis.)

V nekaterih krajih so se pojavile na trsju majhne rujave grbe; ako te grbe z nožem odlučimo od skorje, zapazimo pod njimi majhno ušico, ob roboh pa belo volno, v kateri se nahaja sedaj v majniku veliko število rudečkastih jajčic. Imenovane grbe torej niso živalice same, marveč samo ščit ali kapa, pod katero živalica biva. Zaradi tega imenujemo te ušice „kapa“.

Živalice pod kapo so samice; samci so krilati in ne žive pod ščiti. Sred maja izvalijo se iz jajčic majhne, ploščaste, rumeno-rujave, zelo gibčne ličinke, ki se kmalu vsesajo v gornjo stran trsnega lista, koder se žive od listnega soka. Na listju jih je opaziti v obliki svetlo-rujavih luskin. Samice zapuste listje šele v jeseni in se naselijo potem na starejših delih trte, pod skorjo itd. Tam zadobe ščite, ki tvorijo v začetku tega spisa omenjene grbe.

Kapar izsesava trti sok; škoda, ki jo s tem povzroča, je nekaterokrat zelo občutna, ker take trte zelo oslabe in lahko pozebejo; tudi za rodovitnosti trpe po kaparju napadene trte. Kapar nastopa rad v bolj vlažnih, zatislih prostorih in posebno na braj-dah (čudno je, da se najraje pojavi na trtah, ki so že ob sebi slabe).

Zatirali se da, ako ob rezitvi oddrgnemo staro skorjo ter jo sežgemo. Potem je pomazati trte z apnenim beležem. Tudi mazanje z mitom ali z tobačnim izvlečkom je koristno. Najbolj je pa priporočati mazanje z zelenim galunom, ki obena obema dobro učinkuje tudi proti trtnemu piku.

Matjašič, vin. nadz.

Razne novice.

* Naš prestolonaslednik odlikovan. Za izbornovo vodstvo naših čet v bojih v južnih Tirolah je cesar odlikoval prestolonaslednika in podmaršala nadvojvodo Karola Franca Jožefa z visokim redom železne krogle I. razreda z vojnim okrasom.

* Kaplan Jernej Štabuc. Umrl je č. g. Jernej Štabuc, kaplan pri Sv. Lovrencu nad Mariborom po dolgotrajni bolezni v petek, dne 19. maja t. l., v 56. letu svojega življenja. Pogreb se je vršil v nedeljo, dne 21. maja, ob 3. uri popoldne, na župniško pokopališče. Bil je dober, blag človek, katerega je vse rado imelo. Rojen je bil dne 13. aprila 1860 pri Sv. Tomažu pri Veliki Nedelji, v duhovnika posvečen dne 20. julija 1884. Kot kaplan je služboval v Starem trgu, v Šmartnu v Šaleški dolini, v Konjicah, na Vidmu ob Savi, v Laškem trgu, v Smarju pri Jelšah, v Sv. Urbanu pri Ptuj in od leta 1896 pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. Svetila mu večna luč! — Iz St. Lovrenca se nam še o pogrebu poroča: Obilo ljudstva je spremljalo dragega pokojnika na zadnji poti. Tudi tržani so bili polnoštevilno zastopani. Pogreba se je udeležila tudi šolska mladina z učiteljsvom. Šolarji so mu ob gomili zapeli ginljivo žalostinko. Pogreb je vodil ribniški župnik in njegov sošolec č. g. A. Fišer ob asistenci rojaka in pisatelja č. g. Meška in puščavskega g. župnika. Navzočih je bilo 11 duhovnikov. Nagrobni govor je imel č. g. Zrnko, ki je omenil, da je bil rajni 21 let takozvani „prošt“ podružnice Sv. Ignacija, kamor je izredno rad zahajal. — Č. g. Štabuc je 12. letos umrl duhovnik naše škofije.

* Kaplan Anton Kovačič. V petek, dne 19. t. m., je po dolgi bolezni, večkrat previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 46. letu svoje starosti umrl pri usmiljenih bratih v Gradcu č. g. kaplan Anton Kovačič, kaplan na Vidmu ob Savi. Bil je v prejšnjih letih priden dopisovalec slovenskih listov. Izdal je tudi par slovenskih spisov. Imel je spretno pero. Pogreb se je vršil v nedeljo, 21. maja, v Gradcu. Rojen je bil dne 2. junija 1869 pri Sv. Emi pri Pristovi, v mašnika posvečen dne 25. julija 1896. Kot kaplan je služboval pri Sv. Juriju ob Ščavnici, v Mali Nedelji, v Šmartnu pri Vurbergu, pri Sv. Jakobu v Slov. gor., v Slivnici pri Celju, na Prihovi, v St. I-lju pri Turjaku, v Črešnjevci, v Šmartnu v Rožni dolini, Zibiki, Majšpergu in na Vidmu. Blagopokojniku svetila večna luč!

Slovenski vojaki v Gradcu bodo imeli svoje duhovne vaje od dne 28. maja do dne 1. junija 1916 v frančiškanski cerkvi, ki stoji sredi mesta takoj za Glavnim trgom (Hauptplatz) čisto blizu Karol Ludovikovega mosta. Začetek v nedeljo, dne 28. maja, ob 8. uri zvečer. Vsak dan ob 8. uri zvečer pridiga in nato blagoslov z Najsvetejšim. V sredo, dne 31. maja dobe vojaki po zaukazu kornega poveljstva po vseh vojašnicah že ob 4. uri popoldne prosto, da morejo takoj pohiteti v imenovano frančiškansko cerkev, koder bo za spovedovanje vojakov pripravljenih več slovenskih spovednikov. Drugo jutro, na praznik Gospodovega Vnebohoda, bo ob 7. uri sklepna pridiga, sv. maša in slovesno skupno sv. obhajilo. Do cerkve bodo imeli nekateri precej daleč, toda drugače se ni dalo urediti. Sicer se pa lahko vsak za 10 vinarjev pripelje z električno železnico prav do cerkve. Vse pridige bo imel velik prijatelj vojakov g. dr. Alojzij Nastran, ki bo znal našim možem in mladeničem vlti veliko tolažbe in poguma v srce. Naj se torej te prepotrebne pobožnosti in lepe slovesnosti prav zelo pridno udeležijo, tudi oni, ki bivajo v bolj oddaljenih vojašnicah, kakor v Andritz, Baierdorfu, Gštingu, in Eggenbergu. Naj vabi vsak tudi svoje tovariše k tej tako izredni in ginljivi slovesnosti, ki se doživi le enkrat daleč od ljube domačije!

* Slovenski domobranci izgubili vojnega kurata. Slovenski domobranci 26. polka nam pišejo: Poročamo pretresljivo vest in grozen udarec, ki je zadel naš polk. Našega vlč. g. vojnega kurata Jos. Pintarja ni več med živimi. Dne 11. maja zjutraj je nehalo biti blago sree našega vojnega župnika. Ni ga zadela sovražna granata, čeravno je več kot eno leto deloval pri našem polku. Bil je pogumen in če je trebalo biti v pomoč ranjenim ali umirajočim vojakom, ni se zmenil za nevarnost, čeravno so udarjale granate okoli njega. To tudi pričajo njegova odlikovanja, ki so mu dčila njegova junaška prsa. Zadel ga je kap. Ko se je zanesla ta grozna novica pri polku, skoraj nismo mogli verjeti. Včeraj zdrav, a danes mrtev. Cel polk žaluje za njim. To priča njegovo pogreb, katerega se je udeležilo vse moštvo in častniki. Vsak je imel solzne oči. Krsto so krasili lepi venci, katere so darovali naši poveljniki raznih stotnij. Dragi nam dušni pastir! Moramo se posloviti od Tvojega groba z besedami: Z Bogom, z Bogom kličemo Ti vsi! Na svidenje nad zvezdami! — V imenu tretje stotnije pošiljamo iskrene pozdrave v domovino: J. Škef, kadet-aspirant; Ignac Sever, narednik; Jurij Zlodej, četovodja; Josip Krajnc od Sv. Ruperta v Slov. gor.

* Savinjski Orli žalujejo za č. g. Pintarjem. Nekdanji načelnik celjskega Orla, predmojster Josip Pišek, nam piše z južnozahodnega bojišča: Kol nekdanji načelnik „Celjskega Orla“ si ščem v dolžnost, da napišem par vrstic v spomin blagemu, a prerano umrlemu č. g. vojnemu kuratu Pintarju. Ko izvem prežalostno novico, da č. g. kurata Pintarja ni več med živimi, sem postal grozno otožen in nikakor nisem hotel verjeti, saj sva bila šele vendar pred mesecem skupaj. Zal, da je bila to pot prebridka resnica. Kaj da smo zgubili ž njim, ve le tisti, kateri ga je osebnost poznal. Kako živo se še spominjam onih srečnih dni, ko je prihajal v našo sredino med Orle ter nas bodril in navduševal k vsemu dobremu. Bil je res dika in ponos našega odseka in sploh celega okrožja. Za njim pa ne žalujemo samo vsa orlovska društva, znanci in prijatelji, temveč tudi vsa častita duhovščina, kajti on ni bil samo vnet organizator, temveč tudi vzor duhovnika. Da je bil čez vse priljubljen pri svojem polku in med vojaki, vem iz lastnega prepričanja. Še natančneje pa spričuje o tem njegovo dvojno odlikovanje. Poslovil si se od nas, preblagi, nepozabni gospod, in Tvoj plemeniti duh je splaval k Vsemogočnemu po plačilo za Tvoja neumrjoča dela. Ti si že prestal, nas pa še čaka smrtna sodba; zato pa prosí za nas pri Vsemogočnemu, da se enkrat skupno snidemo v večnem rajskem veselju! Iskreno sožalje njegovim žalujočim starišem! — Pošiljam tem potom najiskrenejše pozdrave z bojnega polja vsem bratom Orlom, znancem in prijateljem ter čitateljem „Slovenskega Gospodarja“ in „Straže.“

Vesti od ogrskih Slovencev. Iz ruskega ujetništva je utekel ogrski Slovenec, huzar Jeronim Kalšan, doma iz Šafarskega sela. Nedavno je poročal svojem, da je utekel na Kitajsko. Pisal je iz kitajskega glavnega mesta Pekinga. — V Žitkovcih je zgorela hiša in gospodarsko poslopje Mirka Kralja. Ogenj je uničil vse pohištvo, dve govedi in 3 svinje. Gospodar, ki se je nedavno vrnil z bojišča, je s celo družino delal na polju. Zažgali so najbrž otroci. — V Šoli v Brezovcih je učitelj s šibo kaznoval 10letno

učenko Sidonijo Mibolič. Otrok se je tako ustrašil, da ga je zadela kap in je bil takoj mrtev. — Pri posestniku Matjašu Hozjan v Žižkih so tatovi udrli v klet in odnesli olje, mast in moko.

Trinajst vojakov je dal domovini posestnik St. Seres iz kraja Jaskarajev na Prekmurskem. Med temi je 9 sinov, 3 zeti in 1 vnuk. Izmed trinajstero vojakov je en sin padel na bojišču. — Osem sinov ima na bojišču Janoš Deuč, služabnik v tišinski graščini v Prekmurju. Cesar ga je lepo obdaril: poslal je očetu 500 K v denarju in srebrno uro.

Pozdrav s Tirolskega. Slovenski topničarji nam pišejo: Italijan se je zaman trudil, da bi predril naše železne vrste. Mi sedaj korakamo v Italijo, naši topovi nam delajo pot. Najskrenejšje pozdrave pošiljamo vsem domačim: starišem, sorodnikom in bralcem „Slovenskega Gospodarja“, ter posebno slovenskim dekletam in ženam. Nahajamo se vsi sledeči pri 24. em možnarski bateriji na južnem Tirolskem: Ivan Koren od Sv. Martina ob Paki, Franc Kopitar in Vinko Znidar iz St. Ilja pri Velenju, Ivan Krobl iz Slovenjgradca, Lovrenc Toplišek in Franc Skofek iz Celja, Franc Lorbek, Franc Pongračič, Ignac Kolarič iz ptujske okolice in Jožef Straus iz Rudolfovega.

Trvaležni vojaki. Bojišče, dne 7. V. 1916. — Alojzij Sterbal nam piše z bojišča: V imenu vseh vojakov, ki se nahajajo tukaj na fronti, sprejmite pristrane pozdrave in zahvalo za Vaš list, kateri je naš najboljši prijatelj, nam vsem v poduk in v tolažbo. Vsak slovenski vojak rad seže po njem, zato ga priporočam vsakemu, kateri se ni naročen nanj. Posebno se vam zahvalimo za postne pridige, katere so nam bile v poduk in obujenje krščanskih resnic. — Pristrani pozdrav na vse bralce tega lista in še posebej rojakom Markovčanom! Vaš somišljenik Alojzij Sterbal, doma v Prvencih pri Sv. Marku; Peter Obran, Franc Svenšek, A. Vavpotič in J. Vidovič iz ptujske okolice.

Pismo iz italijanskega ujetništva. Dobili smo sledeče pismo, pisano dne 9. marca 1916: Zopet se oglašim iz italijanskega ujetništva do svojih ljubih starišev, bratov, sestre, sorodnikov in sploh do vseh prijateljev. Za Velikonočne praznike, kateri se približujejo hitrih korakov, želim, da bi jih zdravi in veseli obhajali sedaj in še mnogo let na tem svetu, in enkrat vsi skupaj nad zvezdami se veselili. Sedaj še Vas prav lepo in srčno pozdravim stariše, brate, sestro in drage čitatelje tega mi priljubljenega lista. Več let sem bil tudi jaz naročnik „Slovenskega Gospodarja“ in še hočem biti, kadar pridem domov. Rači moram, da mi je jako dolg čas po njem. To piše mladenič Franc Čepin, doma iz župnije Marija Zagorje (Bistrica), Spodnje-Stajersko. Moj naslov je: Franc Čepin, Prigoneri di guera, Komando-Militere, Genova, Porte Begatta, Italia.

Iskanje pogrešanih vojakov. Na Dunaju je družba Rudečega križa ustanovila posredovalnico, ki ima nalogo, da išče pogrešane vojake, kateri so se na vojni izgubili in o katerih manjka vsaka sled. Posredovalnica izdaja poseben list, v katerem so navedena imena in drugi natančni podatki (tudi slika) pogrešanega. List se fiska v 18.000 izvodih in se pošilja na bojišče, v bolnišnice, v ujetniške tabore itd. Na ta način se je že v mnogih slučajih izvedelo za pogrešane. Uradu za iskanje pogrešancev poveljuje stotnik, v uradu so nastavljeni vojaške osebe. Naslov je: „Kriegsauskunftsstelle des Roten Kreuzes, Dunaj, I., Stock-im-Eisen-Platz 3.“ Dobro je, ako se pošljejo temu uradu natančni podatki pogrešanega: starost, kraj rojstva, pristojnost, polk, stotnija, pri kateri je služil, čas, od kdaj se pogreša, kje se je bojeval itd. Pošlje se naj tudi slika, če je mogoče pri rokah.

Naknadna prebiranja letnikov 1897—1866 v celjskem okraju. Naknadna prebiranja letnikov 1897—1866 v celjskem političnem okraju se bodo vršila: Dne 29. maja za občini Sv. Pavel in Novacerkev; dne 30. maja za občine Sv. Peter, Petrovče in Svetino; dne 31. maja za Frankolovo, Dramlje in Višnjav; dne 2. junija za Zalec in Teharje; dne 3. junija za Vransko in Braslovče; dne 5. junija za Sv. Jurij ob Taboru, Gomilsko in Jeronim; dne 6. junija za občine Grajskavas, Polzela, Reka in Prekopa; dne 7. junija za Dol in Sv. Kristof; dne 8. junija za Loko pri Zidanem mostu in Marijagradec; dne 9. junija za Jurkloster in Sv. Lenart; dne 10. junija za Sv. Rupert, Trbovlje in Laško; dne 13. junija za rudokope v Trbovljah in v Hrasniku za letnike 1866 do 1888; dne 14. junija pa za letnike 1889—1890 in dne 15. junija pa za letnike 1891—1897. V Trbovljah se bodo vršila naknadna prebiranja v gostilni Forte, za druge gori imenovane občine pa v gostilni Plevčaka v Gaberju. Za občine Mozirje trg in okolica dne 17. junija v Mozirju v gostilni Strmšek; dne 18. junija za občino Rečica in dne 19. junija za Kokarje in za Bočno tudi v Mozirju; na Ljubnem v gostilni Arelška dne 21. junija za Ljubno in Luče, dne 23. junija za Novoštitfo, Gornjigrad in Solčavo. V Smarju pri Jelšah dne 25. junija za občini Smarska okolica in Tinsko; dne 26. junija za Sv. Emo, Lemberg in trg Smarje, Sv. Peter in Nezbiše; dne 27. junija za Ponikvo in Sv. Stefan; dne 28. junija za Roginsko gorco, Slivnice, Zibiko in Zusem; dne 29. junija za Sv. Vid in Sladkogoro.

Sifajni uspeh IV. vojnega posojila. Kolikor je dosežaj ugotovljeno, je bilo v Avstriji podpisanih

4.326.900.000 K četrtega vojnega posojila. To število se še pa bo znatno zvišalo, ker še poštna hranilnica tudi nadalje sprejema vojna posojila. Na Ogrskem so pa podpisali samo 1.700.000.000 K četrtega vojnega posojila.

Protiv ovaduhom. Tiskovni urad c. i. kr. vojnega ministristva razglša, da je višje armadno poveljstvo izdalo ukaz, povzročitelje neutemeljenih ovaduhov kaznovati z brezobzirno strogostjo.

Puntarski general Görgey umrl. Dne 20. maja je umrl v Budimpešti v starosti 98 let iz viharnege leta 1848 znani general in poveljnik ogrske ustške armade, Artur pl. Görgey. V imenovanem letu je poveljeval armadi ogrskih upornikov, dokler ga ni prisilila ruska armada, da se je moral z armado v red udati ruskemu generalu Paskieviču pri Vilagošu dne 13. avgusta leta 1849. Bil je takrat sicer obsojen na smrt, toda od našega cesarja pomiloščen.

Promet z jajci zopet prost. Stajersko cesarsko namestništvo razglša: Nakupovalni urad za nakupovanje in prodajo jajc „Miles“ na Dunaju in nje podružnice v avstrijskih kronovinah je razpustilo notranje ministristvo. Odslej naprej je prodaja in nakupovanje jajc zopet popolnoma prost.

Cenejša kava. Cena kavi je zadnji čas izredno poskočila. Kava, ki je prej stala 6—7 K 1 kg, stane danes 12 do 15 K. Preskrbovalni urad za mariborski okraj je pravočasno nakupil večje množine kave, katera se bo oddajala po nižji ceni trgovcem na deželi in sicer v celih vrečah. Cena bo 10 do 11 K 1 kg. Okrajno glavarstvo je pozvalo županstva, naj opozorijo trgovce na to. Kava bo te dni došla v Maribor. Naročila sprejema preskrbovalni urad na okrajnem glavarstvu (pisarna komisijonarja gospoda Urbana). Podrobna prodajna cena se še bo določila.

Poziv c. kr. okrajnemu glavarstvu. Kmetica Ema Cebe iz Hofinjevasi nam piše: V zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ sem žitela, da namerava kolikor mogoče omejiti svinjerejo in neki dr. Lud. Karel odločno zahteva, da se mora svinjereja v Avstriji omejiti, ker odvzame preveliko respirija, kar bi se lahko porabilo za živež za ljudi. Resnica je, da precej krompirja odvzamejo svinje, ali pomisliti treba, koliko imamo dobička od njih. Že sedaj je grozno pomanjkanje zabele, kaj pa bo še znanprej! Pridelje ljudi iz mest na deželo in prosijo kmečke gospodinjice: Prodajte mi vsaj eno kilo špeha, dam Vam rad za njega 10 K. Ema mesca že nisem jedel zabeljenega, in tako sem slab ali slaba, da že komaj hodim. Kaj bomo pa rekli mi kmečki ljudje? Trdo delati od ranege jutra do poznega večera in še mnogokrat nategniti v noč in slabe nezabljene jedi uživati, ali moremo obstati? Mnogi temu gori omenjenemu gospodu podobni mislijo in preudarjajo, kako bi se prihranilo več živeža. Prosimo jih me kmečke gospodinjice, naj gredo malo iz mest pogledat na naša polja. Koliko pa nam in vsemu prebivalstvu odvzamejo živeža ti preklicani zajci? Komaj je fižol pognal iz zemlje, že ga pridno obdelujejo zajci, ki se kar v celih jatah po pet, po šest in še več podijo po njivah. Kjer se ustavijo, napravijo škodo, da bi se človek kar jokal. Na takšne stvari naj se takšni gospodje ozirajo, naše svinjereje pa naj pustijo pri miru, ker vsak pametno misleč človek lahko sprevidi, da je svinjereja prekrivna za gospoda kakor za kmeta. Zatorej v imenu vseh, ki z mano vred trpijo grozno škodo na svojih poljih, lepo prosim, naj se zatorej po naših poljanah divjačina, Mnogo fižola smo letos sadili, ali kakor se sedaj kaže, ga bomo malo pridelali. Mnogo so nam napravili škode zajci lani, veliko več nam je bodo napravili letos. Zatorej prosim c. kr. okrajno glavarstvo in sploh vse tiste, ki nam morejo proti temu pomagati, naj nam pomagajo in naj se kolikor mogoče uniči divjačina.

Več sladkorja. Ministristvo je izdalo odredbo, ki določa, da dobe sledeče osebe, ki so dobivale dosežaj za 4 tedne samo 1½ kg sladkorja, odslej naprej za 4 tedne 1 in pet osmink kg sladkorja in sicer: 1. Osebe, ki so zaposlene v raznih obratih in industrijskih podjetjih kot obrtni delavci. 2. Rudarji in delavci v plavžih. 3. Železniško in poštno osebje, ki mora opravljati ponočno službo ter železniški delavci, ki so zaposleni v železniških delavnicah. 4. Gozdarsko osebje. 5. Bolniki in take osebe, ki se zdravijo v kopalniščih. Ta ministrska odredba je veljavna od dne 14. maja 1916 naprej.

Neobdačeni sladkor za čebelarje. Izšla je nova ministrska naredba, ki določa, da dobe čebelarji neobdačeni sladkor za krmiljenje čebel. Opozarja se naše čebelarje na to važno ministrsko naredbo s pristavkom, da naj takoj naznanijo množino neobdačenega sladkorja, katerega bodo potrebovali za krmiljenje čebel v jeseni leta 1916 in v spomladni prihodnjega leta. Tozadevne prijave je vložiti najdalje do dne 20. junija t. l. na pisarno za čebelarstvo v Gradcu, Grabachgasse 62.

Nakupovanje letošnje žetve nedovoljeno. Izšla je cesarska naredba, ki določa, da ni dovoljeno že naprej sklepati kupnih pogodb glede pridelkov letošnje žetve v Avstriji. Vse tozadevne že sklenjene kupne pogodbe je smatrati za ničevne.

Preskrba prebivalstva z živili. Na Dunaju so se v preteklem tednu vršila posvetovanja glede bodoče preskrbe prebivalstva z živili. Posvetovanja so trajala tri dni. Glavne točke teh posvetovanj so bile: 1. Država bo tudi v bodoče prevzela oskr-

bo in razdelitev uporabe žita po vojno-zitno-prometnem zavodu. 2. K dosegljivim žitnim vrstam, ki so pod zasego, se še priklopi tudi proso, grašica in krompir. 3. Ena četrtnina ječmena, ki ga posestnik ali najemnik pridelal, se bo smela uporabiti za krmo, ostali ječmen pa, kar se ga ne bo rabilo za seme, se bo moral oddati. 4. Določiti se nov red glede mlinsrjev in zamletja žita. 5. Za vsako občino se mora izdelati načrt glede preskrbe prebivalstva z živili. 6. Pridelovalci (posestniki) bodo smeli eno četrtnino lastne koruze uporabiti za krmiljenje živini. 7. Uporaba žita in moke ostane pod dosedanjimi predpisi se tudi nadalje v veljavi. 8. Vstraja se naj tudi v bodoče pri dosedanjih najvišjih žitnih cenah in pri uredbi krušnih kart. — To so v glavnem točke, ki so se razpravljale pri tem posvetovanju.

Najvišje cene za koruzno moko. Stajersko cesarsko namestništvo razglša: Dosedaj je bilo dovoljeno iz navadne koruze 40% koruznega zdroba, 30% koruzne moke in 27% moke za živinsko kloro. Odslej naprej se pa mora izmleti iz navadne koruze 30% zdroba in 40% moke. Cene so določene sledeče: za meterski stot koruznega zdroba 76 K 67 v, za meterski stot koruzne moke 42 K in za met. stot moke za živinsko kloro tudi 42 K. Iz činkvantina ali rudeče koruze se mora izmleti 48% zdroba, 36% moke in 13% otrobov. Cene za zdrob in moko iz činkvantina so iste, kakor za moko in zdrob iz navadne koruze, cena za otrobe je pa določena na 17 K za meterski stot. Zgoraj označene cene veljajo pri prodaji na debelo. Pri prodaji na drobno so pa določene sledeče cene: V občinah, ki so oddaljene od železniške postaje ne več kakor 3 km, stane 1 kg koruzne moke 50 v in 1 kg koruznega zdroba 87 v. V občinah, ki so oddaljene od bližnje železniške postaje od 3 do 10 km, stane 1 kg koruznega zdroba 88 v in 1 kg koruzne moke 51 v, v občinah, ki so pa oddaljene več kakor 10 km, pa sme stati 1 kg koruzne moke 53 v in 1 kg koruznega zdroba 90 v. Te določbe morajo biti nabite na vidnem mestu brez izjeme v vsaki prodajalni za prodajo moke in zdroba iz koruze.

Najvišje cene za strojila. Vlada je izdala naredbo, s katero se določajo največje cene za smrekovo in hrastovo skorjo, katero se rabi kot strojilo pri izdelovanju usnja. Za meterski stot zdrave in suhe smrekove skorje v alpskih deželah južno od Donave je določena najvišja cena 30 K, za skorjo iz Gornje in Nižje-Avstrijske ter iz drugih dežel pa 26 K. Za zdrobljeno in zmleto smrekovo skorjo 6—8 K več. Za hrastovo skorjo v zvitkih je določena najvišja cena 30 K za meterski stot. Te najvišje cene so veljavne od tiste železniške postaje, kjer se je skorja pridelala, oziroma naložila.

Modra galica in galun. Ljubljanski „Kmetovalec“ piše: „Splošna zveza kmetijskih združenj v Avstriji piše: „Izdelovanje modre galice je zadelo zlasti v zadnjem času na razne ovire in težave; posebno nabava potrebnih surovin, pred vsem bakra, je tako težavna, da ni mogoče niti misliti na to, da bi se dalo vso naročeno galico hitro razposlati. Nastopili so slučaji „višje sile“ in pa „dobavo ovirajoči uplivi“, za katerih odstranitve naše moči ne zadoščajo; c. kr. ministristvo za poljedelstvo je o teh stvareh prav dobro poučeno in stori vse, kar more, da odstrani ovire. Vendar si pa moramo biti že danes na jasnem glede tega, da bo prišlo obrambno sredstvo proti peronospori v več slučajih prepozno na svoje mesto, vsled česar je treba posebne previdnosti. — Galun, ki je izborno sredstvo za varčevanje z modro galico, je pri kranjski Kmetijski družbi pošel, dasi je imela 10 vagonov zaloge. Galun se je silno podražil in ga zaenkrat sploh ni več dobiti, ker se potrebuje v velikih množinah tudi za strojenje kož in ga tvornice ne morejo toliko izdelati, kolikor se ga sedaj fakoj potrebuje. Galun je kemijska spojina dveh soli in sicer žveplenokislega kalija in žveplenokisle glina in v škropivu modre galice učinkuje le žveplenokisla glina. Žveplenokisla glina se more torej rabiti namesto galuna, je celo cenejša in je c. kr. Kmetijska družba kranjska že naročila en vagon ter je bo oddajala odslej naprej namesto galuna.“ Graška zveza gospodarskih združenj (Verband landwirtschaftlicher Genossenschaften, Eggenberg pri Gradcu) še baje ima v zalogi večjo množino galuna.

Hmelj. Tudi v pretečeni dobi je bilo na hmeljskem trgu v Žatcu popraševanje po tujem hmelju precej živahno, toda hmeljarji so zvišali ceno za tuj hmelj zopet za 5—10 K, in hmeljski prekupci niso prišli s spekulacijami na svoj račun. Češkim hmeljarjem je povzročil razni hmeljski mrčes, zlasti hmeljske bolhe na hmeljskih nasadih tako veliko škodo, da se za sedaj niti približno ceniti ne more.

Plovba po Dravi zopet ustavljena. C. kr. namestništvo je odredilo, da se vožnja s splavi po Dravi pri jezu elektrarne v Fali zopet ustavi, ker se je pokazalo, da je plovba pri jezu nevarna. Dne 19. t. m. se je vršila uradna komisija na licu mesta, pri jezu, katera je sklepala, kako se mora jez popraviti, da bodo splavi zopet varni.

Vrane in divji golobi. Na poljih delajo vrane in divji golobi posebno na koruzi mnogo škode s tem, da male rastline kar po vrsti izrujejo. Okrajna

glavarstva so te dni naročila posestnikom in zakupnikom lovov, da naj do dne 1. junija 1916 kolikor le mogoče postreljajo vrane in divje golobe. Ako bi se posestniki in zakupniki lovov ne odzvali temu pozivu, bodo glavarstva dala vrane in divje golobe postreljati po drugih zanesljivih osebah.

*** Potres v Italiji.** Dne 17. maja so imeli v južni in srednji Italiji hud potres, ki je povzročil v mestu Rimini in v okraju Katolika velika opustošenja. V mestu Rimini je bilo 10 hiš popolnoma porušeni, 500 hiš tako poškodovanih, da so jih morali prebivalci zapustiti, čez 1000 poslopjij je pa potres tako poškodoval, da so le deloma sposobna za človeško stanovanje. Porušena je tudi lepa stolna cerkev, rotovž in več drugih znamenitih mestnih poslopjij. Ker ne smeje italijanski listi ničesar poročati o potresu, ni znano, koliko človeških žrtev je potres zahteval, govori se, da več sto. Škoda, ki jo je povzročil potres, znaša na milijone.

Kako so Murna lovili.

Pretečeno soboto zjutraj se je odigral na strehi mariborske vojaške rezervne bolnišnice na Tržaški cesti razburljiv dogodek, ki je privabil obilo gledalcev. Pešec Murn, baje gostilničar iz Trbovelj, je opravljal v imenovanem vojaški bolnišnici službo strežaja. Pred nekaj časa je dobil dopust, toda že dne 15. maja so ga spravili nazaj v bolnišnico, ker so ga našli pri njem nekaj perila, ki ni bilo njegova last. Očividno iz strahu pred kaznijo, ki ga je čakala, se je iz samoumorilnega namena večkrat zabodel v prsa in v roke. Murna so nato spravili v sobo za bolnike, iz katere pa se mu je posrečilo v soboto zjutraj uiti in zbežati skozi neko odprtino na streho omenjene bolnišnice. Na strehi je napravil gibanja, iz katerih je bilo sklepati, kakor da bi nameraval skočiti na tla. Toda vselej si je še v zadnjem hipu premislil. Tekal je na strehi od enega konca do drugega in vsi opomini in povelja, da naj zapusti streho, so bili brezuspešni. To je trajalo eno celo uro. Poklicali so mestno prostovoljno gasilno društvo, ki je prišlo na lice mesta z lestvico in gasilnim orodjem. Gasilci so splezali po lestvici na streho in na strehi se je pričel pravcati lov na Murna. Spodaj so pa že imeli pripravljeno mrežo, v katero bi padel Murn, če bi skočil na tla. Murn je zbežal na vrh strehe, gasilec ga je prijel za srajco, toda Murn se mu je izvil iz rok, pustivši v gasilcevih rokah kos odtrgane srajce. Ta lov na Murna je trajal dalje časa. Končno so udrili gasilci od vseh strani na streho in Murn je bil popolnoma obkoljen. V hipu je skočil v stran, zbežal proti koncu strehe, se prijel za strešno cev-odvodnico, za katero se je krčevito držal in tako visel, mahljaje z nogami po zraku. Toda še tudi sedaj se ni hotel spustiti k tlom, marveč se je z rokama premikal sedaj na levo in sedaj zopet na desno, dokler ga ni gasilec udaril po rokah, da se je moral spustiti proti tlom. Padel je v spodaj nastavljeno mrežo. Bil je sicer nekoliko omamljen, a drugače nepoškodovan. Občinstvo, zlasti otroci in ženske, je zasledovalo s strahopalnimi kriki ves razburljiv prizor.

Dopisi.

*** Maribor.** V vojaški bolnišnici v Bruneku na Tirolskem je umrl sin tukajšnjega notarja dr. Firbasa, medicince Stanko Firbas, ki je opravljal službo vojaškega zdravniškega asistenta na bojišču. St. Firbas je bil pred nedavno odlikovan z zlatim zasluznim križcem. Njegovo truplo so prepeljali v Maribor, kjer je bilo pokopano dne 25. maja t. l. na mestnem pokopališču v Pobrežju. Bog boji tolažnik globoko potrti rodbini, rajnemu Stankotu pa svetila večna luč!

*** Slivnica pri Mariboru.** Umrla je dne 9. maja v 57. letu svoje starosti Ana Bojčnik, p. d. M. Ana, previdena s sv. zakramenti za umirajočo. Ana je pridna, poštna, ponižna, delavna in skrbna ter skromna Marijina družbenica. Za dobre namene je mnogo darovala, n. pr. za lursko cerkev v Rajhenburgu in tudi za cerkev Matere Milosti v Mariboru. Zato jo je pa ravno v Marijinem mescu majniku Marija poklicala po plačilo. Trpela je hude bolečine. Čez pol leta ni bilo zdravila več za njo. Naj počiva v miru!

*** Sv. Jurij ob Pesnici.** Uspeh IV. vojnega posoila v naši župniji je nepričakovano velik. Največ je pripomogla tukajšnja šolska podpisovalnica, ki je do dne 23. t. m. imela gotovo nad 36.000 K. tako da bo s svotami, ki so jih naši podpisali pri posojilnici v Svečini in pri mariborskih denarnih zavodih, v cellem gotovo svojih 40.000 K odtod podpisanih. Tudi za teden Rudečega križa se je v cellem nabralo do 400 K. — Bela žena smrt je dne 6. maja pokosila zglodno krščansko ženo, mater in gospodinjico Antonijo Zirngast, p. d. Peršonko, v Klancih v starosti 62 let. Naj v miru počiva po ludihih mukah dolgotrajne bolezn, ki jih je s tako krščansko potrpežljivostjo prenašala! — V naših krajih že od Velikonoči hudo razgraja oslovski kašelj med otroci, tako da je bila šola nekaj časa čisto zaprta, a tudi sedaj prihaja le še malo otrok.

*** Osek v Slov. gor.** V naši občini se je nabralo 24 K za avstrijski Rudeči križ. Znesek se je vpsljal na glavarstvo.

*** Sv. Jurij ob Ščavnici.** Alojz Farkaš, praporščak v c. in kr. 27. pešpolku, je bil za svoje hrabro vedenje v četrti goriški bitki odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda. Mesca septembra 1915 je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda.

Kapela pri Radencih. V Očeslavcih je umrla dne 11. t. m. Marija Kreft, sestra pokojnega kanonika dr. Križanica in Angeline Križanič, prednice čč. šolskih sest. v Celju. Svetila ji večna luč!

*** Mala Nedelja.** Dne 3. junija se bo vršila procesija k Mariji na Ptujsko goro. Ob 6. uri zjutraj bo pri Mali Nedelji sv. maša za romarje, potem odhod romarjev na Moravski vrh, od tam pa proti Sv. Lovrencu v Slov. gor. Tam se še zbere več romarjev in grede skupno zbrani v molitvi proti Ptujju. V župnijski cerkvi sv. Petra in Pavla se bo podelil sv. blagoslov z Najsvetejšim. Okoli 11. ure je odhod iz Ptujja proti Sv. Roku. Tam bo nagovor o pomenu 30letnice romanja. Od tam odhod proti Ptujski gori.

*** Studence.** V Modražah je zločilo v nedeljo, dne 7. t. m., prijateljsko omizje v Kužnerjevi gostilni na poziv vrlega domačina g. Jurija Plavčak za avstrijski Rudeči križ znesek K 8,74. Šolskemu vodstvu izročeni znesek se je odposlal vodstvu imenovane družbe. Bog povrni!

*** Konjice.** Poročnik 11. polka ulancev knez E. Windischgrätz je prišel v rusko ujetništvo.

*** Sv. Florijan pod Bočem.** Črešnje se že trebijo pri nas in bodo ob ugodnem vremenu v začetku mesca junija že dobre za jed. — Zopet so udrli tatovi dne 10. maja h Kunstekovim ter odnesli meso in nekaj veder pijače ter obleko; dalje k Fiderišču, koder so odnesli obleko in žensko uro z zlato verižico. Moramo biti dobro oboroženi in biti na straži po noči, drugače se nam vse pokradejo.

*** St. Vid pri Planini.** Umrl je dne 9. maja Fr. Zagar, priden posestnik v Podlogu v starosti 74 let. Dolgo in mučno bolezen je potrpežljivo prenašal. Zapustil je staro ženo in hčer, sinu mu je pa v vojni. Povreb se je vršil dne 11. maja. N. v m. p.!

*** Sv. Rok pri Šmarju.** Mežnar Sv. Roka pri Šmarju, Jožef Novak, nam sporoča presrečno zahvalo za „Slovenskega Gospodarja“, ki njega in njegove tovariše na bojnem polju obišče in razveseli vsako nedeljo jutro. Tolaži in navdušuje nas ter uči in vodi naše ljube domačine. Pozdravljamo: Jožef Novak, Franc Rajh, Vincenc Skorjanec, Martin Pevec, Fr. Vovk, Simon Petrovič iz Ljutomera, Franc Zaurič iz Brežic, Martin Knap iz Zibike.

*** Marnberg.** God sv. Janeza Nepomučana se je dne 16. majnika pri podružni in romarski cerkvi na Suhem hribu kljub slabemu vremenu prav slovesno obhajal. Navzočih je bilo 7 dukovnikov. Posebno nas je razveselilo, da nas je s svojo prisotnostjo počastil g. pisatelj Fr. Ks. Meško.

Zadnja poročila, došla v četrtek, 25. maja.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 24. maja.

Uradno se razglša:

Italijansko bojišče.

Severno od Suganske doline so naše čete zavzele višinski greben od gore Salubio do kraja Burgen (Borgo). Na mejnem grebenu južno od doline je bil sovražnik' pregnan z gore Kempelberg.

Dalje proti jugu držijo Italijani višine izhodno doline Val d'Assa in utrjeni prostor pri Asiago in Arsiero. Oklopna udrba Kampolongo je v naših rokah. Naše čete so se še bolj približale dolini Val d'Assa in dolini Posina.

Od začetka napadanja je bilo ujetih 24.400 Italijanov, med njimi 524 častnikov; uplenjenih pa 251 topov, 101 strojna puška in 16 minskih metačev.

V ozemlju na Doberdobo so bili artilerijski boji od časa do časa zelo živahni. Pri Tržiču je bil sovražnik napad odbit.

Naš zrakoplovni oddelek je metal bombe na postajo Per la Carnia.

Pri izpraznitvi krajev našega ozemlja od strani sovražnika je, kakor se zdi, odšlo deloma tudi italijansko prebivalstvo. Ljudje, ki tako zapustijo svojo domovino, bodo morali svoje združenje s sovražnikom zagovarjati po kazenskem pravu.

Balkansko bojišče.

Položaj nespremenjen.

Rusko bojišče.

Nobene spremembe.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höter, podmaršal.

Kolkto zemlje smo že odvzeli Italijanom?

Uspehi avstrijskega orožja proti Italijanom, ki so dan za dnevom večji in po katerih bodo Italijani kmalu popolnoma pregnani s Tirolskega, se zasledujejo v Švici z izvanredno napetostjo. Po poročilih, ki kljub strogemu zaprtju meje prihajajo v Svico, je črta Asiago-Arsiero po Avstrijih že močno ogrožena. Avstrijci so od začetka napadanja (15. maja) pridobili več kot 300 kvadratnih kilometrov zemlje.

Boji na desnem bregu Adize.

Dosedaj so se vršili boji večinoma samo na levi, to je izhodni strani Adize. Iz poročil pa, ki prihajajo iz Italije, se razvidi, da so naši začeli napadati tudi na zahodni strani, to je med Adizo in Gardskim jezerom.

Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali: Posojilnica v Framu 30 K, Posojilnica in hranilnica v Slovenjgradu 20 K, Ivan Medvešek, župnik na Tinjah, 10 K, Mohorjani na Tinjah 10 K, Miroslav Volčič, župnik v Breznu, 10 K, dr. Anton Medved, c. kr. profesor v Maribor, mesto venca + g. Iv. Markošek 10 K, Tini Gutman v Göttingu za krul sv. Antona 2 K, tiskarna sv. Cirila v Mariboru, ne računajoč poročilo za 1914-15 K 23.10, dr. Ivan Rajsp, c. in kr. nadzdravnik na bojnem polju, mesto venca + očetu, 30 K, Okrajna posojilnica v Ormožu 20 K, dr. Pavel Turner, veleposestnik v Mariboru, 20 K, G. Zrnko, župnik v Pušcavi, 10 K, Henrik Schreiner, c. kr. ravnatelj v Mariboru, 10 K, Pavel Holcman, kaplan v Mariboru, 16 K, dr. Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru, 100 K, Fran Ogrizek, župnik v Dramljah, 6 K, Alojzij Sagaj, kaplan v Sv. Lovrencu na Dravskem polju, 10 K, Franc Rampre, kaplan v Sevnici ob Savi, 17 K, Vid Janžekovič, župnik v Svečini, 10 K, Franc Trop, župnik v Šmarjeti pri Rimskih topl., 10 K, dr. Josip Somrak, profesor bogoslovja v Mariboru, 10 K, Franc Koser star., Juršinci, 1 K, Franc Pečnik, župnik v Podgorju, 20 K. Vsem čč. gg. darovalcem priskrba hvala!

Listnica uredništva

Sv. Kristof pri Laškem: Za se in za vsako osebo v družini in za vsakega delavca si smete na dan obdržati za vsakega 366 gr. žita ali 300 gr. moke. Zračunajte si koliko rabite v vsem ter poročajte glavarstvu, na kar se morajo ozirati. — Vojna pošta 6: Ako ste v fronti, bo trda šla z dopustom. Ako niste, se javite k raportu in prosite za dopust.

Novo cerkevne pesmi Ign. Hladnika, za mešan zbor in solo z orgami. Zdrava Marija op. 69. Marijine pesmi. 2 K. Petro vojnih Marijinih op. 65. 1 K. Osem Tantum ergo op. 56. 1 K. Naroči se pri skladatelju: Novomesto, Dolenjsko in v Kat. Bukvarni v Ljubliani. 363

Vredni občni zbor

Kmečke Hranilnice in posojilnice v Laškem,

reg. združba z neom. savezo.

ki se bo vršil dne 4. junija 1916 po prvem sv. opravilu v izpraševalni sobani v nadžupnišču.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1915.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Sprememba pravil.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih združnikov.

NAČELSTVO.

369

Izborno se je obneslo za vojake v vojski in spleh za vsakega kot najboljšo

bol oblažujoče mazanje

pri prehlajenju, revmatizmu, protinu, preni, vratni in bolesti v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro - Liniment. capsici compos.

Nadomestilo za **Sidro - Pain - Expeller.**

Steklenica kron. — 80, 1'40, 2'—.

Dobiva se v lekarnah ali direktno v Dr. Richter-ja lekarni „Pri zlatem levu“, Praga, I., Elizabetna cesta 5.

Dnevno razpošiljanje.

glavarstva so te dni naročila posestnikom in zakupnikom lovov, da naj do dne 1. junija 1916 kolikor le mogoče postreljajo vrane in divje golobe. Ako bi se posestniki in zakupniki lovov ne odzvali temu pozivu, bodo glavarstva dala vrane in divje golobe postreljati po drugih zanesljivih osebah.

*** Potres v Italiji.** Dne 17. maja so imeli v južni in srednji Italiji hud potres, ki je povzročil v mestu Rimini in v okraju Katolika velika opustošenja. V mestu Rimini je bilo 10 hiš popolnoma porušeni, 500 hiš tako poškodovanih, da so jih morali prebivalci zapustiti, čez 1000 poslopij je pa potres tako poškodoval, da so le deloma sposobna za človeško stanovanje. Porušena je tudi lepa stolna cerkev, rotovž in več drugih znamenitih mestnih poslopij. Ker ne smeje italijanski listi ničesar poročati o potresu, ni znano, koliko človeških žrtev je potres zahteval, govori se, da več sto. Škoda, ki jo je povzročil potres, znaša na milijone.

Kako so Murna lovili.

Pretečeno soboto zjutraj se je odigral na strehi mariborske vojaške rezervne bolnišnice na Tržaški cesti razburljiv dogodek, ki je privabil obilo gledalcev. Pešec Murn, baje gostilničar iz Trbovelj, je opravljal v imenovanem vojaški bolnišnici službo strežaja. Pred nekaj časa je dobil dopust, toda že dne 15. maja so ga spravili nazaj v bolnišnico, ker so ga našli pri njem nekaj perila, ki ni bilo njegova last. Očividno iz strahu pred kaznijo, ki ga je čakala, se je iz samoumorilnega namena večkrat zabodel v prsa in v roke. Murna so nato spravili v sobo za bolnike, iz katere pa se mu je posrečilo v soboto zjutraj uiti in zbežati skozi neko odprtino na streho omenjene bolnišnice. Na strehi je napravil gibanja, iz katerih je bilo sklepati, kakor da bi nameraval skočiti na tla. Toda vselej si je še v zadnjem hipu premislil. Tekal je na strehi od enega konca do drugega in vsi opomini in povelja, da naj zapusti streho, so bili brezuspešni. To je trajalo eno celo uro. Poklicali so mestno prostovoljno gasilno društvo, ki je prišlo na lice mesta z lestvico in gasilnim orodjem. Gasilci so splezali po lestvici na streho in na strehi se je pričel pravcati lov na Murna. Spodaj so pa že imeli pripravljeno mrežo, v katero bi padel Murn, če bi skočil na tla. Murn je zbežal na vrh strehe, gasilec ga je prijel za srajco, toda Murn se mu je izvil iz rok, pustivši v gasilcevih rokah kos odtrgane srajce. Ta lov na Murna je trajal dalje časa. Končno so udrli gasilci od vseh strani na streho in Murn je bil popolnoma obkoljen. V hipu je skočil v stran, zbežal proti koncu strehe, se prijel za strešno cev-odvodnico, za katero se je krčevito držal in tako visel, mahljaje z nogami po zraku. Tudi sedaj se ni hotel spustiti k tlom, marveč se je z rokama premikal sedaj na levo in sedaj zopet na desno, dokler ga ni gasilec udaril po rokah, da se je moral spustiti proti tlom. Padel je v spodaj nastavljeno mrežo. Bil je sicer nekoliko omamljen, a drugače nepoškodovan. Občinstvo, zlasti otroci in ženske, je zasledovalo s strahopalnimi kriki ves razburljiv prizor.

Dopisi.

*** Maribor.** V vojaški bolnišnici v Bruneku na Tirolskem je umrl sin tukajšnjega notarja dr. Firbasa, medicince Stanko Firbas, ki je opravljal službo vojaškega zdravniškega asistenta na bojišču. St. Firbas je bil pred nedavno odlikovan z zlatim zasluznim križcem. Njegovo truplo so prepeljali v Maribor, kjer je bilo pokopano dne 25. maja t. l. na mestnem pokopališču v Pobrežju. Bog boji tolažnik globoko potrti rodbini, rajnemu Stankotu pa svetila večna luč!

*** Slivnica pri Mariboru.** Umrla je dne 9. maja v 57. letu svoje starosti Ana Bojčnik, p. d. M. Ana, previdena s sv. zakramenti za umirajočo. Ana je pridna, poštna, ponižna, delavna in skrbna ter skromna Marijina družbenica. Za dobre namene je mnogo darovala, n. pr. za lursko cerkev v Rajhenburgu in tudi za cerkev Matere Milosti v Mariboru. Zato jo je pa ravno v Marijinem mescu majniku Marija poklicala po plačilo. Trpela je hude bolečine. Čez pol leta ni bilo zdravila več za njo. Naj počiva v miru!

*** Sv. Jurij ob Pesnici.** Uspeh IV. vojnega posoila v naši župniji je nepričakovano velik. Največ je pripomogla tukajšnja šolska podpisovalnica, ki je do dne 23. t. m. imela gotovo nad 36.000 K. tako da bo s svotami, ki so jih naši podpisali pri posojilnici v Svečini in pri mariborskih denarnih zavodih, v cellem gotovo svojih 40.000 K. odtod podpisanih. Tudi za teden Rudečega križa se je v cellem nabralo do 400 K. — Bela žena smrt je dne 6. maja pokosila zglodno krščansko ženo, mater in gospodinjico Antonijo Zirngast, p. d. Peršonko, v Klancih v starosti 62 let. Naj v miru počiva po ludihih mukah dolgotrajne bolezn, ki jih je s tako krščansko potrpežljivostjo prenašala! — V naših krajih že od Velikonoči hudo razgraja oslovski kašelj med otroci, tako da je bila šola nekaj časa čisto zaprta, a tudi sedaj prihaja le še malo otrok.

*** Osek v Slov. gor.** V naši občini se je nabralo 24 K za avstrijski Rudeči križ. Znesek se je vpsljal na glavarstvo.

*** Sv. Jurij ob Ščavnici.** Alojz Farkaš, praporščak v c. in kr. 27. pešpolku, je bil za svoje hrabro vedenje v četrti goriški bitki odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda. Mesca septembra 1915 je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda.

Kapela pri Radencih. V Očeslavcih je umrla dne 11. t. m. Marija Kreft, sestra pokojnega kanonika dr. Križanica in Angeline Križanič, prednice čč. šolskih sest. v Celju. Svetila ji večna luč!

*** Mala Nedelja.** Dne 3. junija se bo vršila procesija k Mariji na Ptujsko goro. Ob 6. uri zjutraj bo pri Mali Nedelji sv. maša za romarje, potem odhod romarjev na Moravski vrh, od tam pa proti Sv. Lovrencu v Slov. gor. Tam se še zbere več romarjev in grede skupno zbrani v molitvi proti Ptujju. V župnijski cerkvi sv. Petra in Pavla se bo podelil sv. blagoslov z Najsvetejšim. Okoli 11. ure je odhod iz Ptujja proti Sv. Roku. Tam bo nagovor o pomenu 30letnice romanja. Od tam odhod proti Ptujski gori.

*** Studence.** V Modražah je zločilo v nedeljo, dne 7. t. m., prijateljsko omizje v Kužnerjevi gostilni na poziv vrlega domačina g. Jurija Plavčak za avstrijski Rudeči križ znesek K 8,74. Šolskemu vodstvu izročeni znesek se je odposlal vodstvu imenovane družbe. Bog povrni!

*** Konjice.** Poročnik 11. polka ulancev knez E. Windischgrätz je prišel v rusko ujetništvo.

*** Sv. Florijan pod Bočem.** Črešnje se že trebijo pri nas in bodo ob ugodnem vremenu v začetku mesca junija že dobre za jed. — Zopet so udrli tatovi dne 10. maja h Kunstekovim ter odnesli meso in nekaj veder pijače ter obleko; dalje k Fiderišču, koder so odnesli obleko in žensko uro z zlato verižico. Moramo biti dobro oboroženi in biti na straži po noči, drugače se nam vse pokradejo.

*** St. Vid pri Planini.** Umrl je dne 9. maja Fr. Zagar, priden posestnik v Podlogu v starosti 74 let. Dolgo in mučno bolezen je potrpežljivo prenašal. Zapustil je staro ženo in hčer, sinu mu je pa v vojni. Povreb se je vršil dne 11. maja. N. v m. p.!

*** Sv. Rok pri Šmarju.** Mežnar Sv. Roka pri Šmarju, Jožef Novak, nam sporoča presrečno zahvalo za „Slovenskega Gospodarja“, ki njega in njegove tovariše na bojnem polju obišče in razveseli vsako nedeljo jutro. Tolaži in navdušuje nas ter uči in vodi naše ljube domačine. Pozdravljamo: Jožef Novak, Franc Rajh, Vincenc Skorjanec, Martin Pevec, Fr. Vovk, Simon Petrovič iz Ljutomera, Franc Zaurič iz Brežic, Martin Knap iz Zibike.

*** Marnberg.** God sv. Janeza Nepomučana se je dne 16. majnika pri podružni in romarski cerkvi na Suhem hribu kljub slabemu vremenu prav slovesno obhajal. Navzočih je bilo 7 dukovnikov. Posebno nas je razveselilo, da nas je s svojo prisotnostjo počastil g. pisatelj Fr. Ks. Meško.

Zadnja poročila, došla v četrtek, 25. maja.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 24. maja.

Uradno se razglša:

Italijansko bojišče.

Severno od Suganske doline so naše čete zavzele višinski greben od gore Salubio do kraja Burgen (Borgo). Na mejnem grebenu južno od doline je bil sovražnik' pregnan z gore Kempelberg.

Dalje proti jugu držijo Italijani višine izhodno doline Val d'Assa in utrjeni prostor pri Asiago in Arsiero. Oklopna udrba Kampolongo je v naših rokah. Naše čete so se še bolj približale dolini Val d'Assa in dolini Posina.

Od začetka napadanja je bilo ujetih 24.400 Italijanov, med njimi 524 častnikov; uplenjenih pa 251 topov, 101 strojna puška in 16 minskih metačev.

V ozemlju na Doberdobo so bili artilerijski boji od časa do časa zelo živahni. Pri Tržiču je bil sovražnik napad odbit.

Naš zrakoplovni oddelek je metal bombe na postajo Per la Carnia.

Pri izpraznitju krajev našega ozemlja od strani sovražnika je, kakor se zdi, odšlo deloma tudi italijansko prebivalstvo. Ljudje, ki tako zapustijo svojo domovino, bodo morali svoje združenje s sovražnikom zagovarjati po kazenskem pravu.

Balkansko bojišče.

Položaj nespremenjen.

Rusko bojišče.

Nobene spremembe.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höter, podmaršal.

Kolkto zemlje smo že odvzeli Italijanom?

Uspehi avstrijskega orožja proti Italijanom, ki so dan za dnevom večji in po katerih bodo Italijani kmalu popolnoma pregnani s Tirolskega, se zasledujejo v Švici z izvanredno napetostjo. Po poročilih, ki kljub strogemu zaprtju meje prihajajo v Svico, je črta Asiago-Arsiero po Avstrijih že močno ogrožena. Avstrijci so od začetka napadanja (15. maja) pridobili več kot 300 kvadratnih kilometrov zemlje.

Boji na desnem bregu Adiže.

Dosedaj so se vršili boji večinoma samo na levi, to je izhodni strani Adiže. Iz poročil pa, ki prihajajo iz Italije, se razvidi, da so naši začeli napadati tudi na zahodni strani, to je med Adižo in Gardskim jezerom.

Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali: Posojilnica v Framu 30 K, Posojilnica in hranilnica v Slovenjgradu 20 K, Ivan Medvešek, župnik na Tinjah, 10 K, Mohorjani na Tinjah 10 K, Miroslav Volčič, župnik v Breznu, 10 K, dr. Anton Medved, c. kr. profesor v Maribor, mesto venca + g. Iv. Markošek 10 K, Tini Gutman v Göttingu za krul sv. Antona 2 K, tiskarna sv. Cirila v Mariboru, ne računajoč poročilo za 1914-15 K 23.10, dr. Ivan Rajsp, c. in kr. nadzdravnik na bojnem polju, mesto venca + očetu, 30 K, Okrajna posojilnica v Ormožu 20 K, dr. Pavel Turner, veleposestnik v Mariboru, 20 K, G. Zrnko, župnik v Pušavi, 10 K, Henrik Schreiner, c. kr. ravnatelj v Mariboru, 10 K, Pavel Holcman, kaplan v Mariboru, 16 K, dr. Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru, 100 K, Fran Ogrizek, župnik v Dramljah, 6 K, Alojzij Sagaj, kaplan v Sv. Lovrencu na Dravskem polju, 10 K, Franc Rampre, kaplan v Svečini, 10 K, Franc Trop, župnik v Šmarjeti pri Rimskih topl., 10 K, dr. Josip Somrak, profesor bogoslovja v Mariboru, 10 K, Franc Koser star., Juršinci, 1 K, Franc Pečnik, župnik v Podgorju, 20 K. Vsem čč. gg. darovalcem priskrba hvala!

Listnica uredništva

Sv. Kristof pri Laškem: Za se in za vsako osebo v družini in za vsakega delavca si smete na dan obdržati za vsakega 366 gr. žita ali 300 gr. moke. Zračunajte si koliko rabite v vsem ter poročajte glavarstvu, na kar se morajo ozirati. — Vojna pošta 6: Ako ste v fronti, bo trda šla z dopustom. Ako niste, se javite k raportu in prosite za dopust.

Novo cerkevne pesmi Ign. Hladnika, za mešan zbor in solo z orgami. Zdrava Marija op. 69. Marijine pesmi. 2 K. Petro vojnih Marijinih op. 65. 1 K. Osem Tantum ergo op. 56. 1 K. Naroči se pri skladatelju: Novomesto, Dolenjsko in v Kat. Bukvarni v Ljubliani. 363

Vredni občni zbor

Kmečke Hranilnice in posojilnice v Laškem,

reg. združba z neom. savezo.

ki se bo vršil dne 4. junija 1916 po prvem sv. opravilu v izpraševalni sobani v nadžupnišču.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1915.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Sprememba pravil.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih združnikov.

NAČELSTVO.

369

Izborno se je obneslo za vojake v vojski in spleh za vsakega kot najboljšo

bol oblažujoče mazanje

pri prehlajenju, revmatizmu, protinu, preni, vratni in bolesti v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro - Liniment. capsici compos.

Nadomestilo za **Sidro - Pain - Expeller.**

Steklenica kron. — 80, 1'40, 2'—.

Dobiva se v lekarnah ali direktno v Dr. Richter-ja lekarni „Pri zlatem levu“, Praga, I., Elizabetna cesta 5.

Dnevno razpošiljanje.

